

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1993 Nr. 193

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg inzake de uitvoering van het Verdrag inzake het open luchtruim, met bijlage;
Traveminde, 20 oktober 1993*

B. TEKST¹⁾

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg inzake de uitvoering van het Verdrag inzake het open luchtruim

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden, de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

Vaststellende dat het Verdrag inzake het open luchtruim, hierna te noemen het Verdrag, werd ondertekend te Helsinki op 24 maart 1992,

Verwijzende naar artikel XIV van het Verdrag, waarin onder andere is bepaald dat voor de toepassing van de artikelen II tot en met IX en artikel XI, alsmede de Bijlagen A tot en met I en Bijlage K bij het Verdrag, het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, hierna te noemen de Staten-Partijen, worden beschouwd als één Staat-Partij, hierna te noemen de Benelux,

De nadruk leggend op het feit dat de samenwerking in Benelux-verband andere vormen van samenwerking ter uitvoering van het „open luchtruim”-regime, in het bijzonder als groep Staten-Partijen, zoals verwoord in artikel III, Afdeling II, van het Verdrag, niet uitsluit,

Vaststellende dat de drie Staten-Partijen deel uitmaken van de groep Staten-Partijen die de Staten van de Westeuropese Unie hebben besloten te vormen ingevolge het Verdrag, zoals is verklaard door haar Voorzitterschap op 18 maart 1992 te Wenen,

¹⁾ De Engelse en de Franse tekst zijn afgedrukt op blz. 10 e.v. van dit *Tractatenblad*.

Zijn ter uitvoering van artikel XIV van het Verdrag het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Coördinatie

1. De drie Staten-Partijen werken samen in aangelegenheden aangaande het Verdrag. Daartoe wijzen zij elk een coördinator aan ter uitvoering van de bepalingen van het Verdrag waarin de drie Staten-Partijen worden beschouwd als één Staat-Partij. De coördinatoren zijn vertegenwoordigers van de Ministeries van Defensie.

2. De coördinatoren komen zo vaak als nodig is bijeen, doch ten minste twee maal per jaar. De coördinatoren, indien nodig bijgestaan door deskundigen, plegen overleg en bereiken overeenstemming over aangelegenheden betreffende passieve en actieve vluchten, d.w.z. vluchten boven Benelux-grondgebied en door de Benelux uitgevoerde vluchten. Het voorzitterschap rouleert onder de drie coördinatoren op dezelfde wijze als het voorzitterschap van de algemene samenwerking ingevolge het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie. De voorzitter neemt het initiatief tot het beleggen van een bijeenkomst. De twee andere Staten-Partijen kunnen te allen tijde om een bijeenkomst verzoeken.

3. De voorzitter onderneemt de nodige stappen na ontvangst van een verzoek om een „open luchtruim”-observatievlucht of -transitvlucht boven Benelux-grondgebied.

4. Nederland draagt zorg voor de noodzakelijke kennisgeving en verslaglegging ingevolge deze Overeenkomst. Kennisgevingen worden slechts met instemming van de andere Staten-Partijen verzonden. Het CVSE-communicatienetwerk zal in de regel voor het verzenden van „open luchtruim”-kennisgevingen worden gebruikt. Het gebruik van andere schriftelijke communicatiemiddelen is echter niet uitgesloten.

5. Kennisgevingen met betrekking tot de artikelen X, XIII, XIV, XV of XVI worden verzonden door de drie Staten-Partijen afzonderlijk. Er wordt evenwel naar gestreefd om de aanwijzing van personeel, als bedoeld in artikel XIII, te coördineren.

Artikel 2

Financiën

De Staten-Partijen komen overeen dat de kosten van „open luchtruim”-activiteiten zullen worden gedeeld. De van toepassing zijnde financiële beginselen en procedures zijn vastgelegd in de Bijlage bij deze Overeenkomst.

Artikel 3

Actieve vluchten: vliegtuigen en sensoren

De Staten-Partijen zijn het erover eens dat ernaar dient te worden gestreefd om technische middelen gezamenlijk te gebruiken met andere belanghebbende Staten-Partijen bij het Verdrag. België is bereid in het kader van de Benelux-samenwerking een C130 Hercules beschikbaar te stellen als „open luchtruim”-observatie- en -transportvliegtuig, tenzij er andere, goedkopere mogelijkheden om het Verdrag uit te voeren beschikbaar zijn. Dit aanbod verplicht België geenszins tot enige constructieverandering met betrekking tot de C130 Hercules.

Artikel 4

Actieve vluchten: bemanning en voorbereiding van de vlucht

1. De Staten-Partijen aanvaarden het beginsel van gemengde „open luchtruim”-teams, bestaande uit onderdanen van de drie Staten-Partijen. Wanneer een Belgische C130 Hercules voor een „open luchtruim”-vlucht wordt gebruikt, bestaat de vliegtuigbemanning uit personeel van de Belgische Luchtmacht.

De noodzakelijke opleiding van „open luchtruim”-specialisten wordt gezamenlijk ter hand genomen.

2. De coördinatoren benoemen voor elke „open luchtruim”-vlucht een teamleider, als hoofdvluichtwaarnemer of anderszins, alsook het overige personeel, met uitzondering van de vliegtuigbemanning. De benoemde teamleider is hoofd van het „open luchtruim”-team, stelt het missieplan op en verricht andere taken, te zamen en in overleg met de Benelux-coördinatoren.

Artikel 5

Actieve vluchten: resultaten

Nederland neemt de verantwoordelijkheid voor het verwerken van de door de sensoren verzamelde gegevens op zich. De verwerkte gegevens staan alle drie Staten-Partijen ter beschikking. Op verzoek van andere Staten-Partijen bij het Verdrag stelt Nederland kopieën van de verwerkte gegevens beschikbaar aan die Staten-Partijen, zulks in overeenstemming met artikel IX van het Verdrag. Nederland organiseert de noodzakelijke Benelux-bijeenkomsten ter vergelijking van de nationale analyses van de verwerkte gegevens.

Artikel 6

Passieve vluchten: luchtverkeersleiding (ATC)

1. „Open luchtruim”-vluchten boven de Benelux worden geleid als algemeen luchtverkeer. De desbetreffende met de luchtverkeersleiding belaste instanties begeleiden „open luchtruim”-vluchten in overeenstemming met de vereisten van het Verdrag.

2. België heeft nummers van diplomatieke toestemmingen en identificatiecodes voor het luchtverkeer verstrekt en zal deze blijven verstrekken.

Artikel 7

Passieve vluchten: vliegvelden

Het vliegveld Zaventem/Melsbroek is het punt van binnenkomst/vertrek voor de Benelux. Er wordt geen ander „open luchtruim”-vliegveld aangewezen. In uitzonderlijke gevallen kunnen andere vliegvelden, in het bijzonder vliegbasis Eindhoven, als uitwijkvliegveld worden gebruikt, rekening houdend met hun beperkingen als uiteengezet in de desbetreffende naslagwerken van de ICAO.

Artikel 8

Passieve vluchten: aan de vlucht voorafgaande procedures

1. Staten-Partijen bij het Verdrag die voornemens zijn een observatievlucht uit te voeren boven de Benelux hebben het recht het observatievliegtuig van hun keuze te gebruiken.

2. Indien een passieve vlucht slechts het Benelux-gebied in Europa betreft, benoemen de coördinatoren een Belgische teamleider. Deze teamleider kiest in overleg met de Benelux-coördinatoren een gemengd team en bereidt dit voor op zijn taken.

3. In geval van een passieve vlucht boven de Benelux wijzen de betrokken Staten-Partijen een luchtverkeersleider aan. Eén van hen staat de teamleider bij bij de evaluatie van het missieplan voor die vlucht.

4. Indien een passieve vlucht deel uitmaakt van een langere vlucht boven het grondgebied van de Westeuropese Unie, beslissen de coördinatoren over de inbreng van de Benelux in de te verrichten taken.

Artikel 9

Aansprakelijkheid

Voor „open luchtruim”-activiteiten in het kader van deze Overeenkomst wordt de aansprakelijkheidsclausule als vervat in artikel XII van het Verdrag als volgt toegepast:

1. Elk van de drie Staten-Partijen ziet af van alle vorderingen jegens de andere twee Staten-Partijen met betrekking tot schade die wordt toegebracht aan zijn functionarissen of zijn goederen door functionarissen van die andere Staat-Partij en die voortvloeit uit of verband houdt met de uitvoering van deze Overeenkomst.

2. De drie Staten-Partijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor schade die wordt toegebracht aan een derde Staat of aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon of diens goederen in de loop van de uitvoering van het Verdrag. Vorderingen van derden wegens enigerlei schade die is toegebracht door functionarissen van één der Staten-Partijen worden in behandeling genomen door de Staat-Partij die daarvoor het meest in aanmerking komt, te bepalen in overleg met de andere twee Staten-Partijen. De ter voldoening van een vordering gemaakte kosten worden door de drie Staten-Partijen gedragen in overeenstemming met de verdeelsleutel als vervat in de Bijlage.

3. Het eerste en het tweede lid van artikel 9 van deze Overeenkomst zijn niet van toepassing indien de schade in kwestie het gevolg is van opzettelijk onjuist handelen of grove nalatigheid van een Staat-Partij of diens functionarissen. In dat geval worden de kosten van enige aansprakelijkheid alleen gedragen door die Staat-Partij.

4. In geval van schade die is toegebracht aan of door gemeenschappelijke goederen van de Staten-Partijen worden de kosten van de schadevergoeding, wanneer deze niet op derden kunnen worden verhaald, gedragen door de Staten-Partijen in overeenstemming met de verdeelsleutel als vervat in de Bijlage bij deze Overeenkomst.

Artikel 10

Vertegenwoordiging

Voor de doeleinden als omschreven in de artikelen II tot en met IX en artikel XI van het Verdrag, alsmede de Bijlage A tot en met I en Bijlage K daarbij, wordt de Benelux in de „Open Luchtruim”-Overlegcommissie vertegenwoordigd door de Staat-Partij die het voorzitterschap bekleedt in het Benelux-samenwerkingsverband. De vertegenwoordigers van de twee andere Staten-Partijen fungeren als plaatsvervangend vertegenwoordigers in de „Open Luchtruim”-Overlegcommissie, waarbij de vertegenwoordiger van de Partij die als eerstvolgende het voorzitterschap zal bekleden, als eerste plaatsvervanger optreedt.

Artikel 11

Diverse bepalingen

1. België en Nederland staan Luxemburg bij in de uitvoering van het Verdrag en deze Overeenkomst.

2. Nederland is bereid een C130 Hercules beschikbaar te stellen voor „open luchtruim”-vluchten wanneer het zo'n vliegtuig tot zijn beschikking heeft. Indien dit vliegtuig wordt gebruikt, zijn de desbetreffende bepalingen van de artikelen 3, 4 en 9 van deze Overeenkomst van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12

Wijzigingen

1. Elke door de Staten-Partijen overeengekomen aanpassing of wijziging van deze Overeenkomst wordt van kracht op een in een diplomatieke-notawisseling vast te stellen datum.

2. Elke aanpassing of wijziging van de Bijlage wordt schriftelijk tussen de bevoegde autoriteiten overeengekomen en wordt onmiddellijk van kracht.

Artikel 13

Inwerkingtreding

1. De Staten-Partijen leggen hun akten van bekrachtiging van het Verdrag gelijktijdig neder.

2. Deze Overeenkomst treedt in werking op de datum van inwerkingtreding van het Verdrag, of, indien de drie Staten-Partijen hun akten van bekrachtiging van het Verdrag niet hebben nedergelegd vóór de inwerkingtreding daarvan, op de dag waarop zij hun akten nederleggen.

Artikel 14

Regeling van geschillen

1. Een geschil tussen de Staten-Partijen met betrekking tot de uitlegging of toepassing van de Overeenkomst dat niet binnen een redelijke termijn kan worden geregeld door middel van diplomatieke onderhandelingen, wordt voorgelegd aan een scheidsgerecht bestaande uit drie leden. De twee bij een geschil betrokken partijen benoemen één scheidsman en de aldus benoemde scheidsmannen benoemen gezamenlijk een derde scheidsman, die geen onderdaan is van de Staten-Partijen; deze fungeert als voorzitter.

2. Indien één van de partijen nalaat haar scheidsman te benoemen en hiertoe niet is overgegaan binnen twee maanden na een daartoe strekkend verzoek van de andere partij, kan laatstbedoelde partij de President van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

3. Indien de twee scheidsmannen binnen twee maanden na hun benoeming geen overeenstemming kunnen bereiken over de keuze van de

derde scheidsman, kan elk van beide partijen de President van het Internationaal Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

4. Ingeval het scheidsgerecht niet tot consensus kan komen, wordt een beslissing genomen met een meerderheid van stemmen. De beslissing is onherroepelijk en bindend voor de Staten-Partijen.

Artikel 15

Beëindiging

Deze Overeenkomst wordt beëindigd op de datum van terugtrekking uit het Verdrag door één of meer Staten-Partijen bij de Overeenkomst, dan wel op de datum van beëindiging van de regeling ingevolge artikel XIV van het Verdrag.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondertekenende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Travemünde op 20 oktober 1993 in de Engelse, de Nederlandse en de Franse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

(w.g.) A. L. TER BEEK

Voor de Regering van het Koninkrijk België

(w.g.) LEO DELCROIX

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg

(w.g.) P. SCHULLER

Bijlage bij de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg inzake de uitvoering van het Verdrag inzake het open luchtruim

1. Verdeling van de kosten

Alle in verband met „open luchtruim”-activiteiten gemaakte kosten in het kader van deze Overeenkomst worden gedeeld door de drie Staten-Partijen in overeenstemming met de volgende verdeelsleutel:

Het Koninkrijk der Nederlanden	48,5%
Het Koninkrijk België	48,5%
Het Groothertogdom Luxemburg	3%

2. Verantwoording van de kosten

Na elke „open luchtruim“-vlucht, zowel actief als passief, en iedere „open luchtruim“-activiteit ingevolge deze Overeenkomst die financiële gevolgen heeft, dienen de coördinatoren de gemaakte kosten in bij de voorzitter. Alle ingediende te delen kosten moeten naar behoren zijn verantwoord. Alle kosten (basisloon, toelagen, enz.) van het personeel van het team als bedoeld in de artikelen 4 en 8 van deze Overeenkomst worden gedragen door de betrokken Staat-Partij. Na ontvangst van de door de drie Staten-Partijen gemaakte kosten stelt de voorzitter een eindoverzicht op betreffende de activiteit in kwestie. Dit eindoverzicht wordt ter goedkeuring toegezonden aan de drie Staten-Partijen en geeft aan in hoeverre elk van hen een credit/debet-saldo heeft.

3. Betaling van verschillen

In overeenstemming met het goedgekeurde eindoverzicht als genoemd in paragraaf 2 van deze Bijlage doet de Staat-Partij die een credit-saldo heeft de noodzakelijke facturen toekomen aan een Staat-Partij die een debet-saldo heeft, tenzij tussen de betrokken Partijen anders is overeengekomen.

De factuureeradressen zijn de volgende:

Nederland:	Ministerie van Defensie Bureau Secretaris-Generaal FEBCO/PL3 Postbus 20701 2500 ES 'S-GRAVENHAGE
België:	Ministerie van Landsverdediging Generale Staf/JSO Koningin Elisabethkwartier Eversestraat 1 1140 BRUSSEL
Luxemburg:	Ministère de la Force Publique Bâtiment Vauban L-2915 LUXEMBOURG

**Agreement between the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom
of Belgium and the Grand Duchy of Luxembourg on the
implementation of the treaty on OPEN SKIES**

The Government of the Kingdom of the Netherlands, the Government of the Kingdom of Belgium and the Government of the Grand Duchy of Luxembourg,

Noting that the Treaty on Open Skies, hereinafter referred to as the Treaty, was signed in Helsinki on March 24, 1992,

Referring to Article XIV of the Treaty which stipulates inter alia that, for the purpose of Articles II to IX and Article XI of, and of Annexes A to I and Annex K to the Treaty, the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom of Belgium and the Grand Duchy of Luxembourg, hereinafter called the States Parties, shall be deemed a single State Party, hereinafter referred to as the Benelux,

Emphasizing that the Benelux cooperation does not exclude other forms of cooperation in implementing the Open Skies regime, in particular the Group of States Parties concept, as formulated in Article III, Section II of the Treaty,

Noting that the three States Parties are part of the Group of States Parties that the States of the Western European Union have decided to form under the Treaty, as declared by its Presidency on March 18, 1992 in Vienna,

Have, for the purpose of implementing Article XIV of the Treaty, agreed as follows:

Article 1

Coordination

1. The three States Parties shall cooperate on Treaty matters. To that end they shall each appoint a coordinator for the implementation of those Treaty provisions in which the three States Parties are deemed to be a single State Party. The coordinators shall be representatives of the Ministries of Defence.

2. The coordinators shall meet as often as necessary, but at least twice a year. The coordinators, assisted as necessary by experts, shall consult about and agree upon matters related to passive and active flights, that is flights over Benelux territory, as well as flights conducted by the Benelux. The chairmanship among the three coordinators will rotate with the Chair of the general cooperation under the Treaty establishing

Accord entre le Royaume des Pays-Bas, le Royaume de Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg sur la mise en oeuvre du traité sur le régime CIEL OUVERT

Le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas, le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,

Prenant acte du fait que le Traité sur le régime «Ciel Ouvert», ci-après dénommé le Traité, a été signé à Helsinki le 24 mars 1992,

Faisant référence à l'article XIV du Traité qui stipule, entre autres, qu'aux fins des articles II à IX et de l'article XI du Traité ainsi que des annexes A à I et de l'annexe K du Traité, le Royaume des Pays-Bas, le Royaume de Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg, dénommés ci-après les Etats Parties, seront considérés comme un Etat Partie unique, ci-après dénommé le Benelux,

Soulignant que la coopération Benelux n'exclut pas d'autres formes de coopération pour la mise en oeuvre du régime «Ciel Ouvert», notamment le concept du Groupe d'Etats Parties, tel que formulé à l'article III, section II du Traité,

Prenant acte du fait que les trois Etats Parties font partie du Groupe d'Etats Parties que les Etats de l'Union de l'Europe Occidentale ont décidé de créer en vertu du Traité, conformément à la déclaration de la Présidence de l'Union faite à Vienne le 18 mars 1992,

Sont convenus de ce qui suit, en vue de la mise en oeuvre de l'article XIV du Traité:

Article 1

Coordination

1. Les trois Etats Parties coopéreront dans le domaine des matières relevant du Traité. A cette fin ils désigneront chacun un coordonnateur pour la mise en oeuvre des dispositions du Traité en vertu desquelles les trois Etats parties sont considérés comme un Etat Partie unique. Les coordonnateurs seront des représentants des Ministères de la Défense.

2. Les coordonnateurs se réuniront selon les besoins, mais au moins deux fois par an. Les coordonnateurs, assistés si nécessaire par des experts, se consulteront et se mettront d'accord sur les questions concernant les vols passifs et actifs, c'est-à-dire les vols au-dessus du territoire du Benelux ainsi que les vols effectués par le Benelux. La présidence entre les trois coordonnateurs sera assurée à tour de rôle conjointement

the Benelux Economic Union. The Chair shall take the initiative of convening a meeting. The two other States Parties may at any time also request a meeting.

3. The Chair shall take the necessary actions upon receipt of a request for an Open Skies observation or transit flight over the Benelux territory.

4. The Netherlands shall take care of all necessary notification and reporting matters under this Agreement. Notifications shall only be sent with consent of the other States Parties. As a rule, the CSCE communications network shall be used to transmit Open Skies notifications. Use of other written means of communication, however, is not excluded.

5. Notifications related to the Articles X, XIII, XIV, XV or XVI shall be sent by any of the three States Parties separately. Efforts shall be made, however, to coordinate the designation of personnel, as referred to in Article XIII.

Article 2

Finance

The States Parties agree that the costs of Open Skies activities shall be shared. The applicable financial principles and procedures are laid down in the Annex to this Agreement.

Article 3

Active flights: Platforms and Sensors

The States Parties agree that efforts should be made to pool technical means with other interested States Parties to the Treaty. Belgium is prepared, in the context of the Benelux cooperation, to make a C130 Hercules aircraft available as an Open Skies observation and transport platform, unless other, more cost-effective ways of implementing the Treaty are available. This offer shall in no way commit Belgium to any structural modification regarding the C130 Hercules aircraft.

avec la présidence de la coopération générale établie en vertu du Traité créant l'Union Economique du Benelux.

Le président prendra l'initiative de convoquer les réunions. Les deux autres Etats Parties peuvent également et à tout moment demander l'organisation d'une réunion.

3. Dès réception d'une demande de vol d'observation ou de transit «Ciel Ouvert» au-dessus du territoire du Benelux, le président prendra les mesures qui s'imposent.

4. Les Pays-Bas se chargeront de toutes les questions concernant les notifications et rapports nécessaires en vertu du présent Accord. Les notifications ne seront envoyées qu'avec l'accord des autres Etats Parties. En principe le réseau de communication CSCE sera utilisé pour la transmission des notifications «Ciel Ouvert». Toutefois, l'usage d'autres moyens de communication écrite n'est pas exclu.

5. Les notifications se rapportant aux articles X, XIII, XIV, XV ou XVI seront envoyées séparément par chacun des trois Etats Parties. On s'efforcera toutefois de coordonner la désignation du personnel, comme visé à l'article XIII.

Article 2

Finances

Les Etats Parties s'accordent pour partager les frais des activités «Ciel Ouvert». Les principes et procédures financières applicables sont énoncés à l'Annexe du présent Accord.

Article 3

Vols actifs: plates-formes et capteurs

Les Etats Parties conviennent qu'il faut s'efforcer de mettre les moyens techniques en commun avec les autres Etats Parties au Traité concernés. Dans le cadre de la coopération Benelux, la Belgique est disposée à fournir un avion Hercules C130 en tant que plate-forme d'observation et de transport «Ciel Ouvert», à moins que des moyens plus rentables ne soient disponibles pour la mise en oeuvre du Traité. Cette offre n'engage nullement la Belgique à une quelconque modification de structure de l'avion Hercules C130.

Article 4

Active Flights: Crews and Flight Preparations

1. The States Parties accept the principle of mixed Open Skies teams, consisting of nationals of the three States Parties. When a Belgian C130 Hercules is used as a platform for an Open Skies flight, the flight crew shall consist of personnel of the Belgian Air Force. The necessary training for Open Skies specialists shall be implemented in a combined effort.

2. The coordinators shall appoint a team chief, be it as chief flight representative or otherwise, and the rest of the personnel, except the flight crew, for every Open Skies flight. The team chief appointed shall head the Open Skies team and prepare a mission plan and carry out other tasks, in conjunction and in agreement with the Benelux coordinators.

Article 5

Active Flights: Mission Results

The Netherlands shall take responsibility for the processing of sensor output. The processed data shall be shared by all three States Parties. Upon a request from other States Parties to the Treaty the Netherlands shall make copies of the processed data available to these States Parties, in accordance with Article IX of the Treaty. The Netherlands shall organize the necessary Benelux meetings to compare national analyses of processed data.

Article 6

Passive Flights: Air Traffic Control (ATC)

1. Open Skies flights over the Benelux shall be conducted as General Air Traffic. The respective Air Traffic Control agencies shall accommodate Open Skies flights in accordance with the requirements of the Treaty.

2. The Belgian Party has provided and shall continue to provide diplomatic clearance numbers and Air Traffic Identification Codes.

Article 7

Passive Flights: Airfields

The Zaventem/Melsbroek airfield shall be the Point of Entry/Exit for the Benelux. No other Open Skies airfield shall be designated. In exceptional circumstances other airfields, in particular Eindhoven airbase, may

Article 4

Vols actifs: équipages et préparatifs de vol

1. Les Etats Parties acceptent le principe des équipes «Ciel Ouvert» mixtes, composées de ressortissants des trois Etats Parties. Lorsqu'un avion belge Hercules C130 est utilisé comme plate-forme pour un vol «Ciel Ouvert», l'équipage sera composé de personnel de la Force aérienne belge. La formation nécessaire des spécialistes «Ciel Ouvert» sera assurée conjointement.

2. Pour chaque vol «Ciel Ouvert», les coordonnateurs désigneront un chef d'équipe, soit en tant que représentant principal en vol, soit à un autre titre, ainsi que le reste du personnel, à l'exception de l'équipage. Le chef d'équipe désigné dirigera l'équipe «Ciel Ouvert», préparera un plan de mission et effectuera d'autres tâches conjointement et en accord avec les coordonnateurs du Benelux.

Article 5

Vols actifs: résultats des missions

Les Pays-Bas se chargeront du traitement des données recueillies par les capteurs. Les données traitées seront mises en commun par les trois Etats Parties. A la demande d'autres Etats Parties au Traité, les Pays-Bas mettront des copies des données traitées à leur disposition conformément à l'article IX du Traité. Les Pays-Bas organiseront les réunions Benelux nécessaires pour comparer les analyses nationales des données traitées.

Article 6

Vols passifs: contrôle du trafic aérien (ATC)

1. Les vols «Ciel Ouvert» au-dessus du Benelux s'effectueront en Aviation Générale. Les services respectifs de contrôle du trafic aérien régleront les vols «Ciel Ouvert» conformément aux exigences du Traité.

2. La Partie belge a fourni et continuera à fournir les numéros d'autorisation diplomatique et les codes d'identification du trafic aérien.

Article 7

Vols passifs: aérodromes

L'aérodrome de Zaventem/Melsbroek sera le point d'entrée/de sortie pour le Benelux. Aucun autre aérodrome «Ciel Ouvert» ne sera désigné. Dans des circonstances exceptionnelles, d'autres aérodromes, en parti-

be used as alternate airfields, taking into account their limitations as spelled out in the relevant ICAO reference books.

Article 8

Passive Flights: Pre-flight Procedures

1. States Parties to the Treaty intending to carry out an observation flight over the Benelux shall have the right to use the observation aircraft of their choice.

2. If a passive flight only covers the Benelux area in Europe, the coordinators shall appoint a Belgian team chief. This chief shall, in consultation with the Benelux coordinators, select a mixed team and prepare it for its tasks.

3. In the case of a passive flight over the Benelux, the States Parties concerned shall each designate an Air Traffic Controller. One of them shall assist the team chief in the evaluation of the mission plan for that flight.

4. If a passive flight is part of a longer flight over Western European Union territory, the coordinators shall decide upon the input of the Benelux in the tasks to be fulfilled.

Article 9

Liability

For Open Skies activities in the framework of this Agreement, the liability clause contained in Article XII of the Treaty shall be applied as follows:

1. Each of the three States Parties waives all claims against any of the other two States Parties in respect of damage caused to its officials or its property by officials of that other State Party and arising from, or in connection with, the execution of this Agreement.

2. The three States Parties shall be responsible jointly and severally for damages caused to a third State or to a natural or legal person or its property in the course of the implementation of the Treaty. Claims from third parties for damage of any kind caused by one of the State Party's officials shall be processed by the most appropriate State Party, as determined by, and in consultation with, the other two States Parties. The cost

culier la base aérienne d'Eindhoven, peuvent être utilisés comme aéroport de déroutement, en tenant compte de leurs limitations telles que précisées dans les ouvrages de référence OACI s'y rapportant.

Article 8

Vols passifs: procédures préalables au vol

1. Les Etats Parties au Traité ayant l'intention d'effectuer un vol d'observation au-dessus du Benelux auront le droit d'utiliser l'avion d'observation de leur choix.

2. Dans le cas où un vol passif ne couvre, en Europe, que la zone du Benelux, les coordonnateurs désigneront un chef d'équipe belge. Ce dernier choisira, en consultation avec les coordonnateurs pour le Benelux, une équipe mixte et la préparera à l'exécution des tâches qui lui incombent.

3. Dans le cas d'un vol passif au-dessus du Benelux, les Etats Parties concernés désigneront chacun un contrôleur du trafic aérien. L'un d'eux assistera le chef d'équipe dans l'évaluation du plan de mission pour ce vol.

4. Dans le cas où un vol passif fait partie d'un vol plus long au-dessus du territoire de l'Union de l'Europe Occidentale, les coordonnateurs décideront de la participation du Benelux aux tâches à remplir.

Article 9

Responsabilité

Pour ce qui concerne les activités «Ciel Ouvert» effectuées dans le cadre du présent Accord, la clause relative à la responsabilité visée à l'Article XII du Traité s'appliquera comme suit:

1. Chacun des trois Etats Parties renonce à poursuivre en dommages-intérêts l'un des deux autres Etats Parties pour dommage causé à ses agents ou à des biens par des agents de cet autre Etat Partie et résultant de l'exécution du présent Accord ou en relation avec celui-ci.

2. Les trois Etats Parties seront conjointement et solidairement responsables des dommages causés à un Etat tiers, à une personne physique ou morale ou à ses biens pendant la mise en oeuvre du Traité. Les demandes en dommages-intérêts émanant de tiers et relatives à des dommages de toute nature causés par des agents de l'un des Etats Parties, seront traitées par l'Etat Partie le plus approprié, tel que défini par les

incurred in meeting such claims shall be borne by the three States Parties in accordance with the cost sharing formula set forth in the Annex.

3. Article 9, paragraphs 1 and 2 of this Agreement shall not apply if the damage in question results from the wilful misconduct or gross negligence of a State Party or its officials. In that case the costs of any liability shall be borne by that State Party alone.

4. In the case of damage caused to or by the common property of the States Parties, where the cost of making good such damage is not recoverable from third parties, such cost shall be borne by the States Parties in accordance with the cost sharing formula set forth in the Annex to this Agreement.

Article 10

Representation

For the purposes described in Article II to IX and XI of the Treaty, and Annexes A to I and K thereto, the Benelux shall be represented in the Open Skies Consultative Commission (OSCC) by the State Party that holds the Chair in the Benelux cooperation. The representatives of the two other States Parties shall act as deputy representatives in the OSCC, the representative of the Party that is to hold the next Chair being the first deputy.

Article 11

Miscellaneous

1. Belgium and the Netherlands shall assist Luxembourg in implementing the Treaty and this Agreement.

2. The Netherlands is prepared to make a C130 Hercules aircraft available for Open Skies flights, when it has such aircraft at its disposal. If this aircraft is used, the relevant provisions of Articles 3, 4 and 9 of this Agreement shall apply *mutatis mutandis*.

Article 12

Amendments

1. Any amendment or modification of this Agreement agreed by the States Parties shall come into effect on a date to be determined in an exchange of diplomatic notes.

deux autres Etats Parties et en consultation avec ceux-ci. Les frais encourus en vue de répondre à ces demandes seront supportés par les trois Etats Parties conformément à la clé de répartition prévue dans l'Annexe.

3. L'article 9, paragraphes 1 et 2 du présent Accord ne s'appliquera pas dans le cas où les dommages résultent de la faute intentionnelle ou d'une négligence grave d'un Etat Partie ou de ses agents. Dans ce cas, les frais liés à toute forme de responsabilité seront supportés par cet Etat Partie seul.

4. Dans le cas de dommages provoqués aux biens ou par les biens communs des Etats Parties, si les frais de réparation de ces dommages ne peuvent pas être recouverts auprès de tiers, ils seront supportés par les Etats Parties conformément à la clé de répartition prévue dans l'Annexe du présent Accord.

Article 10

Représentation

Aux fins décrites aux articles II à IX et XI du Traité et aux annexes A à I et K à ce Traité, le Benelux sera représenté à la Commission Consultative pour le régime «Ciel Ouvert» (OSCC) par l'Etat Partie qui assure la présidence dans le cadre de la coopération Benelux. Les représentants des deux autres Etats Parties agiront en qualité de représentants adjoints à la Commission, le représentant de la Partie qui assurera la prochaine présidence étant premier adjoint.

Article 11

Divers

1. La Belgique et les Pays-Bas assisteront le Luxembourg dans la mise en oeuvre du Traité et du présent Accord.

2. Les Pays-Bas sont disposés à fournir un avion Hercules C130 en vue de l'exécution de vols «Ciel Ouvert» lorsqu'ils disposeront d'un avion de ce type. Si cet avion est utilisé, les dispositions pertinentes des articles 3, 4 et 9 du présent Accord s'appliqueront mutatis mutandis.

Article 12

Amendements

1. Tout amendement ou toute modification au présent Accord, ayant fait l'objet d'un accord entre les Etats Parties, entrera en vigueur à une date à déterminer par échange de notes diplomatiques.

2. Any amendment or modification of the Annex to this Agreement shall be agreed upon in writing between competent authorities and shall take immediate effect.

Article 13

Entry into Force

1. The States Parties shall deposit their instruments of ratification to the Treaty simultaneously.

2. The present Agreement shall enter into force on the date of entry into force of the Treaty, or, if the three States Parties have not deposited their instruments of ratification to the Treaty before its entry into force, on the day they deposit their instruments.

Article 14

Settlement of disputes

1. Any dispute between the States Parties concerning the interpretation or application of the Agreement which cannot be settled, within a reasonable period of time, by means of diplomatic negotiations, shall be submitted to an arbitral tribunal composed of three members. The two sides involved in a dispute shall appoint one arbitrator and the two thus appointed shall together appoint a third arbitrator, as Chairman, who is not a national from the States Parties.

2. If one of the sides fails to appoint its arbitrator and has not proceeded to do so within two months of an invitation from the other side to make such an appointment, the latter side may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

3. If the two arbitrators are unable to reach agreement, in the two months following their appointment, on the choice of the third arbitrator, either Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

4. In the event that the tribunal cannot reach a consensus, a decision shall be taken by a majority of votes. The decision shall be final and binding on the States Parties.

Article 15

Termination

This Agreement shall be terminated as of the date of withdrawal from the Treaty by one or more of the States Parties to the Agreement, or as of the date of the termination of the arrangement under Article XIV of the Treaty.

2. Tout amendement ou toute modification à l'Annexe au présent Accord fera l'objet d'un accord écrit entre les autorités compétentes et produira immédiatement ses effets.

Article 13

Entrée en vigueur

1. Les Etats Parties déposeront simultanément leurs instruments de ratification du Traité.

2. Le présent Accord entrera en vigueur à la date d'entrée en vigueur du Traité, ou, dans le cas où les trois Etats Parties n'auraient pas déposé leurs instruments de ratification du Traité avant l'entrée en vigueur de ce dernier, à la date où ils déposeront leurs instruments.

Article 14

Règlement de litiges

1. Tout litige entre les Etats Parties concernant l'interprétation ou l'application de l'Accord, qui ne peut être réglé dans un délai acceptable par voie de négociations diplomatiques, sera soumis à un tribunal arbitral composé de trois membres. Les deux Parties impliquées dans un litige désigneront un arbitre, et les deux personnes ainsi nommées désigneront ensemble un troisième arbitre en qualité de Président, lequel n'est pas un ressortissant des Etats Parties.

2. Dans le cas où l'une des Parties omet de désigner son arbitre et ne l'a pas désigné dans les deux mois qui suivent l'invitation émanant de l'autre Partie en vue d'y procéder, cette dernière peut inviter le Président de la Cour Internationale de Justice à procéder à cette désignation.

3. Si, dans les deux mois qui suivent leur nomination, les deux arbitres ne peuvent parvenir à un accord au sujet du choix du troisième arbitre, chacune des Parties peut inviter le Président de la Cour Internationale de Justice à procéder à cette désignation.

4. Dans le cas où le tribunal arbitral n'arrive pas à un consensus, la décision sera prise à la majorité des voix. La décision sera définitive et exécutoire pour les Etats Parties.

Article 15

Résiliation

Le présent Accord sera résilié à la date à laquelle un ou plusieurs Etats Parties dénoncent le Traité, ou à la date de résiliation de l'arrangement décrit à l'article XIV du Traité.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned representatives, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE at Travemünde on 20 October 1993 in the English, Dutch and French languages, the three texts being equally authentic.

For the Government of the Kingdom of the Netherlands

(sd.) A. L. TER BEEK

For the Government of the Kingdom of Belgium

(sd.) LEO DELCROIX

For the Government of the Grand Duchy of Luxembourg

(sd.) P. SCHULLER

Annex to the agreement between the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom of Belgium and the Grand Duchy of Luxembourg on the implementation of the treaty on OPEN SKIES

(1) Cost Sharing

All costs incurred in connection with Open Skies activities in the framework of the present Agreement shall be shared by the three States Parties in accordance with the following cost sharing formula:

The Kingdom of the Netherlands	48,5%
The Kingdom of Belgium	48,5%
The Grand Duchy of Luxembourg	3%

(2) Cost Accounting

After each Open Skies flight, passive or active, or any Open Skies activity carried out under this Agreement and entailing financial consequences, the coordinators shall forward the costs incurred to the Chair. All costs forwarded for sharing shall be duly accounted for. All costs (basic pay, allowances, etc.) of the personnel of the team as specified in Articles 4 and 8 of the present Agreement shall be borne by the State Party concerned. Upon receipt of the costs incurred by the three States Parties, the Chair shall draw up a final account for the activity in question. This final account shall be forwarded for approval to the three States Parties and shall show the credit/debit situation of each of them.

EN FOI DE QUOI, les représentants soussignés, dûment habilités, ont signé le présent Accord.

FAIT à Travemünde le 20 octobre 1993 en langues anglaise, néerlandaise et française, les trois textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas

(s.) A. L. TER BEEK

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique

(s.) LEO DELCROIX

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg

(s.) P. SCHULLER

Annexe à l'Accord entre le Royaume des Pays-Bas, le Royaume de Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg sur la mise en oeuvre du traité sur le régime CIEL OUVERT

1. Partage des frais

Tous les frais encourus en relation avec les activités «Ciel Ouvert» effectuées dans le cadre du présent Accord, seront répartis entre les trois Etats Parties, conformément à la clé de répartition des frais ci-après:

Le Royaume des Pays-Bas	48,5%
Le Royaume de Belgique.	48,5%
Le Grand-Duché de Luxembourg	3%

2. Justification des frais

A l'issue de chaque vol «Ciel Ouvert», qu'il soit passif ou actif, ou de toute activité «Ciel Ouvert» effectuée en vertu du présent Accord et entraînant des conséquences financières, les coordonnateurs communiqueront les frais encourus à la Présidence. Tous les frais communiqués en vue d'être partagés seront dûment justifiés.

Tous les frais (traitements de base, allocations, etc.) de personnel de l'équipe, visés aux articles 4 et 8 du présent Accord, seront supportés par l'Etat Partie concerné. Après la communication des frais encourus par les trois Etats Parties, la Présidence établira un décompte définitif pour l'activité en question. Ce décompte définitif sera soumis à l'approbation des trois Etats Parties et indiquera le solde créditeur/débité de chacun d'entre eux.

(3) Payment of Imbalances

In accordance with the approved final account mentioned in paragraph 2 of this Annex, the State Party which has a credit position shall forward the necessary invoices to a State Party that has a debit situation, unless otherwise agreed between the Parties concerned.

Invoice addresses shall be as follows:

Netherlands	Ministry of Defence Office of Secretary General FEBCO/PL3 P.O.Box 20701 2500 ES THE HAGUE
Belgium	Ministère de la Défense Nationale Etat-Major Général/JSO Quartier Reine Elisabeth Rue d'Evere 1 1140 BRUXELLES
Luxembourg	Ministère de la Force Publique Bâtiment Vauban L-2915 LUXEMBOURG

3. Paiement des déséquilibres comptables

Conformément au compte définitif approuvé dont question au paragraphe 2 de la présente Annexe, l'Etat Partie dont le solde est créateur enverra les factures nécessaires à un Etat Partie dont le solde est débiteur, sauf arrangement contraire entre les Parties concernées.

Les factures seront envoyées aux adresses ci-après:

- Pays-Bas: Ministry of Defence
Office of Secretary General
FEBCO/PL3
P.O. Box 20701
2500 ES THE HAGUE
- Belgique: Ministère de la Défense Nationale
Etat-Major Général-JSO
Quartier Reine Elisabeth
Rue d'Evere 1
1140 BRUXELLES
- Luxembourg: Ministère de la Force Publique
Bâtiment Vauban
L-2915 LUXEMBOURG

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft niet de goedkeuring van de Staten-Generaal ingevolge artikel 91 van de Grondwet, juncto additioneel artikel XXI, eerste lid, onderdeel b, van de Grondwet, juncto artikel 62, eerste lid, onderdeel b, van de Grondwet naar de tekst van 1972.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van de Overeenkomst is voorzien in artikel 13, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 13, tweede lid, in werking treden op de datum van inwerkingtreding van het Verdrag van Helsinki van 24 maart 1992 inzake het open luchtruim, of, indien de drie Staten-Partijen hun akten van bekrachtiging van het Verdrag niet hebben nedergelegd vóór de inwerkingtreding daarvan, op de dag waarop zij hun akten nederleggen.

J. GEGEVENS

Van het op 24 maart 1992 te Helsinki tot stand gekomen Verdrag inzake het open luchtruim, tot uitvoering van welk Verdrag de onderhavige Overeenkomst strekt, zijn de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1992, 142 en de vertaling in *Trb.* 1993, 21.

De Westeuropese Unie, naar welke Organisatie onder meer wordt verwezen in de preambule tot de Overeenkomst, is opgericht bij een op 17 maart 1948 te Brussel tot stand gekomen Verdrag. Van dat Verdrag zijn tekst en vertaling bekendgemaakt in *Stb.* I 519; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1957, 10. Het Verdrag is gewijzigd en aangevuld door de op 23 oktober 1954 te Parijs tot stand gekomen Protocollen, waarvan tekst en vertaling zijn geplaatst in *Trb.* 1954, 179; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1966, 265.

Van het op 3 februari 1958 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie, naar welke Organisatie onder meer wordt verwezen in de preambule tot de Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1958, 18; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1992, 166.

Uitgegeven de zeventiende december 1993.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. H. KOOIJMANS